

Sprawozdanie z działalności Burmistrza Prudnika za okres od 30 września do 29 października 2021 roku. Z ważniejszych praw należy wymienić:

1. 2 października zmarł Pan Franciszek Surmiński - kolarz, trener mieszkaniec Ziemi Prudnickiej. Wiele słów wybrzmiało po Jego śmierci - również o kolarstwie, które kochał i Jego osiągnięciach w tej dyscyplinie sportu. Chciałbym wspomnieć kilka słów o Panu Franciszku po prostu o człowieku, naszym sąsiedzie i przyjacielu.

Jego życie nie było usłane tylko laurami zwycięstw, były w nim też porażki, którym jako dziecko, czy też już jako dorosły musiał stawić czoła. Był barwną postacią, ciągle gdzieś podążającą i poszukującą nowych wyzwań. Zawsze jednak potrafił znaleźć chwilę czasu, przystanąć i porozmawiać o wszystkim, ale przede wszystkim o ludziach i o sporcie, który nosił zawsze głęboko w sercu. Dla wielu Pan Franciszek był i jest legendą. Wielu z nas patrzyło na niego z szacunkiem i nieskrywaną zazdrością, a on po prostu był jednym z nas. Był człowiekiem, który umiał podzielić się swoją walecznością ze swoimi podopiecznymi. Jego nazwisko jest nierozzerwalnie związane z wielkim Prudniczaninem - Stanisławem Szozda.

Gdy odbywały się kolejne Memoriały imieniem Stanisława Szozdy brylował wśród byłych zawodników, a Ci odnosili się do niego z wielką atencją i szacunkiem. Wielu z nas dopiero przy tej okazji zauważyło kim naprawdę w polskim kolarstwie był Franciszek Surmiński.

Jego nagła śmierć jest jak jego życie :

-w ciągłym pędzie, najpierw w rywalizacji sportowej potem w codziennych troskach, i

-nieprzewidziana, jak sportowe porażki oraz ludzkie niepowodzenia.

Żegnamy Franciszka Surmińskiego Zasłużonego dla Miasta i Gminy Prudnik oraz Honorowego Obywatela Gminy Prudnik. Cześć Jego pamięci

2. 25 października br opublikowano wyniki pierwszego naboru projektów w ramach rządowego programu Polski Ład. Spośród trzech złożonych przez Gminę Prudnik dofinansowanie otrzymał projekt pt „Kompleksowa modernizacja oświetlenia miejskiego w Prudniku.” Projekt swoim zakresem rzeczowym obejmuje:

- wymianę 783 szt. opraw na oprawy energooszczędne,
- budowę oświetlenia 74 przejść dla pieszych,
- wymianę 50 szt. słupów stylowych,
- przebudowę z linii napowietrznych na podziemne czterech głównych ulic stanowiących oś komunikacyjną miasta łącząc je z siecią dróg krajowych tj czterech ulic: Powstańców Śląskich, Nyska, Batorego, Mickiewicza. Cechą charakterystyczną projektu jest fakt, iż poprzez całkowitą eliminację energochłonnych opraw świetlnych zakładamy uzyskanie realnego spadku zużycia energii elektrycznej o 30%.

Zgodnie z uregulowaniami Programu Polski Ład Gminę Prudnik obliguje termin rozpoczęcia procedury zakupowej związanej z realizacją projektu, który winien zostać uruchomiony w terminie do 6 miesięcy od daty wygenerowania wstępnej promesy finansowej.

Finanse projektu to: wartość inwestycji rzędu 4.650.000,00 złotych przy jego 90-cio procentowym dofinansowaniu w kwocie 4.185.000,00 złotych. Informuję jednocześnie że Gmina Prudnik nadal będzie aplikować w kolejnych naborach projektów w ramach rządowego programu Polski Ład walcząc o środki na realizację dwóch projektów, które nie uzyskały dofinansowania w pierwszym naborze.

3. Burmistrz Nysy poinformował gminy: Biała, Głuchołazy, Grodków, Kamiennik, Korfantów, Lubrza, Łambinowice, Niemodlin, Otmuchów, Paczków, Pakosławice, Prudnik, Skoroszyce, Tułowice - będące sygnatariuszami porozumienia komunalnego z Gminą Nysa, w ramach którego

powierzyły jej wykonywanie zadań własnych w zakresie utrzymywania składowisk odpadów i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, że z dniem 1 stycznia 2022 roku, Gmina Nysa jednostronnie rozwiązuje z nami w/w porozumienia.

Według Burmistrza Nysy „instalacja unieszkodliwiania odpadów w Domaszkowicach w dalszym ciągu przyjmować będzie do przetwarzania odpady, niemniej jednak w trybie i na warunkach ustalonych przez właściciela instalacji, tj. PGK EKOM Sp. z o.o.”

Moim zdaniem w ten sposób skomercjalizowany został projekt Województwa Opolskiego określony Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego (Uchwała Nr XVII/193/2008 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 31 marca 2008 r.) ustalający wykaz gmin przynależnych do RCGO Domaszkowice.

Przypomnę, że RCGO Domaszkowice zostało wybudowane ze środków pomocowych, a beneficjentem tej pomocy była Spółka EKOM, której jedynym udziałowcem jest gmina Nysa. Wtedy, gdy zawierane było porozumienie Spółka zobowiązana była świadczyć usługi w ogólnym interesie publicznym, czego gwarantem były gminy przydzielone do tej instalacji.

Dzisiaj choć przepisy w zakresie rejonizacji RCGO zostały zmienione, pozostały jednak więzi organizacyjne, których zerwanie jest mało prawdopodobne ze względu na koszty systemów, a tym samym mieszkańcy naszych gmin zostali skazani na niczym nieograniczony monopol „w trybie i na warunkach ustalonych przez właściciela instalacji, tj. PGK EKOM Sp. z o.o.”.

W tej sprawie 19 października spotkałem się z Zarządem EKOMU, który zadeklarował dalszą współpracę oraz racjonalne ceny na wysypisku w Domaszkowicach. Trudno przewidzieć, jak rozwinie się ta sytuacja, jednak jakby odpowiedzią na te problemy jest oferta firmy Komunalnik, która zadeklarowała możliwość budowy na terenie gminy wysypiska i w związku z tym stosowne preferencje dla naszych mieszkańców. Myślę, że o ofercie

możemy rozmawiać, jeżeli zostanie ona skonkretyzowana o czym będę informował Radę na bieżąco.

4. 13 października podpisałem umowę dzierżawy na okres 10 lat nieruchomości położonej przy ul. Meblarskiej 3, położonej na działce Nr 2149/82 km. 1 -obręb Prudnik o powierzchni 0,5184ha, zabudowanej budynkiem biurowo - magazynowym o powierzchni użytkowej 1.055,00 nr oraz budynkiem wiaty magazynowej o powierzchni użytkowej 372 m² z firmą Hard Beans Coffee Roasters Sp. z o. o., z siedzibą w Opolu, ul. Armii Krajowej 35,. Wydzierżawiona nieruchomość przeznaczona zostanie na prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z przedmiotem działalności Dzierżawcy, tj. na cele związane z produkcją kawy oraz napojów na jej bazie. W środę obiekt został przekazany protokołem na rzecz dzierżawcy, a ten w tym samym dniu przystąpił do prac remontowych.

5. W odpowiedzi na moje pismo z 23 września, w którym wnosilem o objęcie lokalnego dworca kolejowego działaniami modernizacyjnymi, [otrzymałem informację od Posła Janusza Kowalskiego](#), że zostało ono przeanalizowane przez władze PKP ze względu na toczące się przygotowania do wskazania najbardziej priorytetowych inwestycji dworcowych na najbliższe lata. Należy zaznaczyć, że włączenie nowych zadań inwestycyjnych, zakładających przebudowę lub budowę obiektów dworcowych, do planowanego Programu Inwestycji Dworcowych na lata 2024-2030 , poprzedzone zostanie m.in. weryfikacją kryteriów związanych z obsługą przystanku kolejowego – wzmoczoną wymianą pasażerską oraz liczbą zatrzymań pociągów, a także komplementarnością z innymi projektami w sektorze kolejowym. Wspomniany natomiast w moim piśmie program inwestycyjny na lata 2016-2023, był pierwszym kompleksowym programem, obejmującym szereg zadań w całym

kraju, z których zdecydowana część, zgodnie z założeniami inwestycyjnymi, znajduje się aktualnie na zaawansowanym etapie realizacji.

Przyjęcia nowego programu inwestycyjnego, po zakończeniu analiz przedrealizacyjnych, należy oczekiwać do końca IV kwartału br. Ostateczna lista uwzględnionych obiektów dworcowych będzie również uwarunkowana dostępnością zewnętrznych źródeł finansowania.

6. Od października 2020 r. realizowana jest kolejna edycja rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” na lata 2020-2024. Program dedykowany jest szkołom, w których kształcą się uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niewidomi oraz z niepełnosprawnościami. Uwzględnia zróżnicowane potrzeby uczniów w zakresie korzystania ze sprzętu, pomocy dydaktycznych i narzędzi do terapii. Gmina Prudnik otrzymała dotację na zakup sprzętu i narzędzi *do* terapii w kwocie 70 000 zł. Wsparciem finansowym z nowej edycji w roku 2021 zostały objęte:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Moszczance -Publiczna Szkoła Podstawowa im. Haliny Semenowicz: Otrzymane środki z budżetu państwa: 35 000 zł (80% kosztów zadania).Całkowita wartość projektu: 43 750 zł.

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Szybowicach -Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orłat Lwowskich z: Otrzymane środki z budżetu państwa: 35 000 zł (80% kosztów zadania).Całkowita wartość projektu: 43 750 zł.

7. Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum Gov Tech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, której celem jest wsparcie wszystkich szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz

matematyka). W ramach Laboratoriów Przyszłości organy prowadzące szkoły otrzymają od państwa wsparcie finansowe warte ponad miliard złotych, dzięki któremu miliony polskich uczniów będą mogły uczyć się poprzez eksperymentowanie i zdobywać w ten sposób praktyczne umiejętności. Wsparcie będzie przekazane jeszcze w 2021 roku w całości z góry - bez konieczności wniesienia wkładu własnego.

Gmina Prudnik przystąpiła do proponowanej inicjatywy. Trwa nabór wniosków. Dotychczas trzy szkoły złożyły wnioski, które po weryfikacji zostały przesłane do Wojewody Opolskiego.

8. 20 października 2021 roku w Prudnickim Ośrodku Kultury w Prudniku spotkałem się z nauczycielami i pracownikami niepedagogicznymi prudnickich szkół z okazji Dnia Edukacji Narodowej. W uroczystości uczestniczyli: Pan Edward Mazur wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Prudniku, Pani Ludmiła Lisowska-przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Rady Miejskiej w Prudniku oraz pani Maria Boczarska- Prezes Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Prudniku, Dyrektorzy placówek oświatowych, działających na terenie Gminy Prudnik. Wystąpiły dzieci z Dziecięcego Studia Piosenki w POK-u, działającego pod kierunkiem pani Alicji Głównki. Odznaczenia otrzymali: Złoty Krzyż Zasługi- 1 osoba, Złoty Medal za Długoletnią Służbę-15 osób, Srebrny Medal za Długoletnią Służbę- 6 osób, Brązowy Medal za Długoletnią Służbę- 5osób, Medal Komisji Edukacji Narodowej- 9 osób. Nagrody otrzymali: Nagrodę Ministra Edukacji i Nauki - 1 osoba, Nagrodę Opolskiego Kuratora Oświaty-5 osób, Nagroda Burmistrza Prudnika- 7 osób. Złożyłem gratulacje odznaczonym i nagrodzonym pracownikom szkół i przedszkoli . Gratulujemy wszystkim odznaczonym i nagrodzonym. Nauczycielom i Pracownikom placówek oświatowych Gminy Prudnik życzymy zdrowia, wytrwałości w dążeniu do celów, twórczego zapału , satysfakcji z wykonywanej pracy oraz wielu uśmiechów losu.

9. 23 października w Niemysłowicach odbył się Zjazd Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Prudniku.

Na ogólną liczbę 32 delegatów w Zjeździe uczestniczyło 26 osób co stanowi 81,3 %.

W Zjeździe uczestniczyli również:

- członek Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Opolu i jednocześnie Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Prudniku – Joachim Daniel
- Z-ca Komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Prudniku -st. brygadier Tomasz Protaś

- przedstawiciele władz administracji publicznej, organizacji pozarządowych, innych instytucji: Przewodnicząca Rady Miejskiej w Prudniku - Alicja Isalska, Radna Rady Powiatu - Alicja Zawiślak, Radny Rady Powiatu - Józef Meleszko, Komendant Policji w Prudniku - mł.insp. Krzysztof Urban, Prezes Prudnickiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego -Mirośław Czupkiewicz.

W trakcie Zjazdu omówiono ważniejsze problemy związane z funkcjonowaniem OSP w tym: doposażenia jednostek w nowszy sprzęt, remonty remiz, wymiana starszych samochodów typu Star , Jelcz, sprawy szkoleń, naboru młodzieży do OSP.

W trakcie Zjazdu wybrano Zarząd Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Prudniku w składzie :

Prezydium:

Prezes - Grzegorz Zawiślak

Wiceprezes - Edward Wójtowicz

Wiceprezes - Andrzej Gajewski

Komendant gminny – Władysław Wrzochol

Sekretarz - Mirośław Banaś

Skarbnik –Genowefa Sztonyk

Członek prezydium - Jarosław Gondek

Członkowie Zarządu: Grzegorz Bobowski Grzegorz Łaszczy, Tomasz Łaszczy, Damian Kmuk, Paweł Kwiatkowski, Józef Meleszko, Jerzy Olszowski, Mieczysław Partyczny, Piotr Pomietło, Józef Porada, Tomasz Protaś, Robert Skrzypa, Adam Sobkowicz, Marcin Wiatr, Daniel Wizimirski, Alicja Zawiślak, Krzysztof Żak.

10. Od listopada planujemy wznowić w ośmiu placówkach kultury na terenie wsi: Łąka Prudnicka, Moszczanka, Rudziczka, Czyżowice, Mieszkowice, Piorunkowice, Szybowice i Wierzbic działalność świetlic opiekuńczych. Istotną zmianą w funkcjonowaniu tych placówek będzie sposób przeprowadzania zajęć i będzie to program pilotażowy, który w przypadku zaakceptowania przez mieszkańców w tym roku, będzie realizowany w latach następnych. W skrócie można powiedzieć, że organizacja pracy świetlic będzie prowadzona przede wszystkim przez Prudnicki Ośrodek Kultury i Biblioteki Publicznej, który zaoferuje w każdej miejscowości pakiet 2 godzinnych zajęć tygodniowo w ramach których prowadzone będą : warsztaty kulinarne, gry zabawy, prelekcje, zajęcia fitness, spotkania dotyczące zdrowia dzieci, czy też profilaktyki alkoholowej. Pragnę podkreślić, że działalność świetlic jest uzupełnieniem dotychczasowej oferty Wiejskich Domów Kultury, która nie ulega w żaden sposób ograniczeniu. Jeśli propozycja funkcjonowania świetlic będzie cieszyła się uznaniem wśród mieszkańców naszych wsi w przyszłym roku zaproponujemy zwiększenie zakresu tej oferty. Nowością jest, że zajęcia będą adresowane międzypokoleniowo zarówno do dzieci i osób starszych. Funkcjonowanie świetlic jest finansowane z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

11. W dniu 21 października na terenie Sołectwa Rudziczka odbyło się uroczyste wręczenie tablic informacyjnych zadań realizowanych na terenie Sołectw

Gminy Prudnik finansowym z projektu pn. „Marszałkowska Inicjatywa Sołecka - Opolskie w latach 2020-2022” W 2021 r. zrealizowano 4 zadania w Sołectwach:

* Rudziczka „Wykonanie tablic informacyjnych dla Sołectwa Rudziczka” koszt 7.600,00 zł. środki własne Gminy Prudnik - kwota 957,43 zł., dotacja celowa z budżetu Województwa Opolskiego w ramach MIS 4.785,14 zł., dotacja Powiatu Prudnickiego - 957,43 zł.

* Wierzbiec „Zakup traktora kosiarki do koszenia terenów zielonych w Sołectwie Wierzbiec” - koszt 13.500,00 zł., środki własne Gminy Prudnik - kwota 7.500,00 zł. dotacja celowa z budżetu Województwa Opolskiego w ramach MIS - 5.000,00 zł., dotacja Powiatu Prudnickiego - 1.000,00 zł.

* Łąka Prudnicka „Zagospodarowanie działki 795/2 w Łące Prudnickiej” -koszt 7.000,00 zł., środki własne Gminy Prudnik - kwota 1.000,00 zł., dotacja celowa z budżetu Województwa Opolskiego w ramach MIS - 5.000,00 zł, dotacja Powiatu Prudnickiego - 1.000,00 zł.

* Niemysłowice „Uzupełnienie oświetlenia w Sołectwie Niemysłowice” - koszt 7.000,00 zł., środki własne Gminy Prudnik - kwota 1.000,00 zł., dotacja celowa z budżetu Województwa Opolskiego w ramach MIS - 5.000,00 zł., dotacja Powiatu Prudnickiego - 1.000,00 zł.

Marszałka Województwa Opolskiego reprezentowała Radna Sejmiku Wojewódzkiego Pani Janina Okrągły.

12. Na zaproszenie władz uczelni – Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie uczestniczyłem w inauguracji roku akademickiego 2021/2022.

13. W sobotę 9 października br. przy Sanktuarium św. Józefa w Prudniku-Lesie oraz na terenie prudnickiego lasu odbył się Półmaraton Górski - Prudnicki Bieg Prymasowski.

Inicjatywa ta była jednym z wielu wydarzeń, jakie odbywały się w ramach

prudnickich obchodów beatyfikacji kardynała Stefana Wyszyńskiego

Na starcie stanęło stu trzynastu biegaczy. Uczestnicy biegu mieli do pokonania niełatwą, ale jednocześnie malowniczą trasę o długości ok. 21,2 km. Składała się z dwóch pętli trasy czarnej Nordic Walking, z kilkoma podbiegami i zbiegami, prowadzącej m.in. przez cztery okoliczne wzniesienia: Kozią Górę, Górę Okopową, Długotę i Świętą Górę.

14. W sobotę 16 października br. w hali Kompleksu Sportowego Sójka przy ul. Podgórnej w Prudniku odbył się Maraton Fitness, w którym wzięło udział kilkadziesiąt uczestniczek.

Maraton Fitness to wydarzenie z kilkuletnią tradycją, które na stałe wpisało się do kalendarza imprez sportowych organizowanych przez Agencję Sportu i Promocji w Prudniku. Ma on na celu popularyzację aktywnego trybu życia i podnoszenie sprawności fizycznej mieszkańców (szczególnie podczas pandemii Covid-19). Pierwszy tegoroczny maraton odbył się w czerwcu i również cieszył się sporym zainteresowaniem.

Wydarzenie zorganizowano w ramach realizowanego przez Agencję Sportu i Promocji w Prudniku projektu pn. "Sportowe Pogranicze" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa "Przekraczamy granice".

15. Agencja Sportu i Promocji w Prudniku rozpoczyna realizację kolejnego autorskiego przedsięwzięcia, jakim jest projekt pn. „Prudnik to MY”.

Celem projektu jest przedstawienie wyjątkowych, radosnych a przede wszystkim ponadprzeciętnych osobowości reprezentujące społeczność Prudnika. Udział w nim już dziś zadeklarowały różnorodne środowiska społeczne naszej gminy.

Pierwszym działaniem, które ma zostać zrealizowane jeszcze w roku 2021, będzie przeprowadzenie 12 unikatowych sesji zdjęciowych. Prace wykonane

przez profesjonalnego fotografa będą stanowiły podstawę do stworzenia kalendarza na rok 2022.

16. 6 października w Prudnickim Ośrodku Kultury odbyła się konferencja popularnonaukowa „Duchowa droga bł. Prymasa Wyszyńskiego”. Wydarzenie w ramach cyklu „Wyszyński. Błogosławiony”, zrealizowane zostało we współpracy z Kuratorium Oświaty w Opolu i Sanktuarium św. Józefa w Prudniku. Patronat honorowy objęli: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Wojewoda Opolski, Sławomir Kłosowski. Udział wzięło blisko 200 osób (w tym uczniowie i nauczyciele). Podczas konferencji obecni byli między innymi: Opolski Kurator Oświaty Michał Siek, Wojewoda Opolski Sławomir Kłosowski oraz Wicewojewoda Opolska, Teresa Barańska, a także biskup diecezji opolskiej Andrzej Czaja, dr Ewa Czackowska. Konferencja była transmitowana na żywo drogą internetową.

W tym samym dniu odbył się koncert telewizyjny „Polskę w sercu mam” w wykonaniu Jerzego Zelnika i kwartetu smyczkowego. Prowadzenie Krzysztof Ziemięc. Retransmisja koncertu z Prudnika odbyła się na antenie TVP 3 Opole w dniu 17.10.2021. Retransmisja będzie także miała miejsce na kanale TVP Polonia, dzięki czemu dla polonii polskiej na świecie wzmocniona zostanie identyfikacja miasta Prudnika, jako miasta ważnego w biografii błogosławionego Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Wydarzenie w ramach cyklu „Wyszyński. Błogosławiony”, realizowane we współpracy z TVP 3 Opole i Sanktuarium św. Józefa w Prudniku. Patronat honorowy: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Wojewoda Opolski, Sławomir Kłosowski. Retransmisję internetową obejrzało ponad 1000 użytkowników.

17. W środę spotkałem się z gwardianem zakonu ojców Franciszkanów w Prudniku Lesie i Nadleśniczym Nadleśnictwa Prudnik. Spotkanie dotyczyło wspólnego projektu polegającego na przedłużeniu alei buków czerwonych o

kolejne 100 drzew. Przedsięwzięcie będzie realizowane na gruntach Nadleśnictwa i Gminy Prudnik.

18. W 25 rocznicę powstania Środowiskowego Domu Samopomocy w dniu wczorajszym odbył się kolejny „Bal kasztanowy”. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele władz w tym Wicewojewoda Opolski pani Teresa Barańska, przedstawiciele władz samorządowych, a przede wszystkim podopieczni ŚDS. W spotkaniu uczestniczyła również pierwsza kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy pani Barbara Porczak. Z tego miejsca pragnę zapewnić o pamięci o wszystkich tych, którzy przyczynili się do powstania 25 lat temu pierwszej tego typu placówki w województwie opolskim, w tym między innymi:

- Śp. Kazimierz Porczak,
- były Burmistrz Jan Roszkowski
- były Burmistrz Śp. Zenon Kowalczyk
- ówczesny Wojewoda Opolski i pracownicy Urzędu Wojewódzkiego w Opolu
- ówczesna rada Miejska, która podjęła decyzję o utworzeniu jednostki
- Marek Radom – Sekretarz Gminy

Spotkanie było również okazją do podsumowania działalności placówki oraz zapoznania się z planami na przyszłość.